

Az eredendő bűn

Reformátoraink az Isten ellen való lázadás (bűn) gyökerét a hitetlenségben látták: Ádám megvetette az igazságot, és a hazugsághoz hajolt.

3. oldal

Testvérháború

Minden családban, ahol több gyerek van, hamar elkezdődnek a testvérkonfliktusok, csaták, viták, veszekedések, és elcsattan egy pofon.

4. oldal

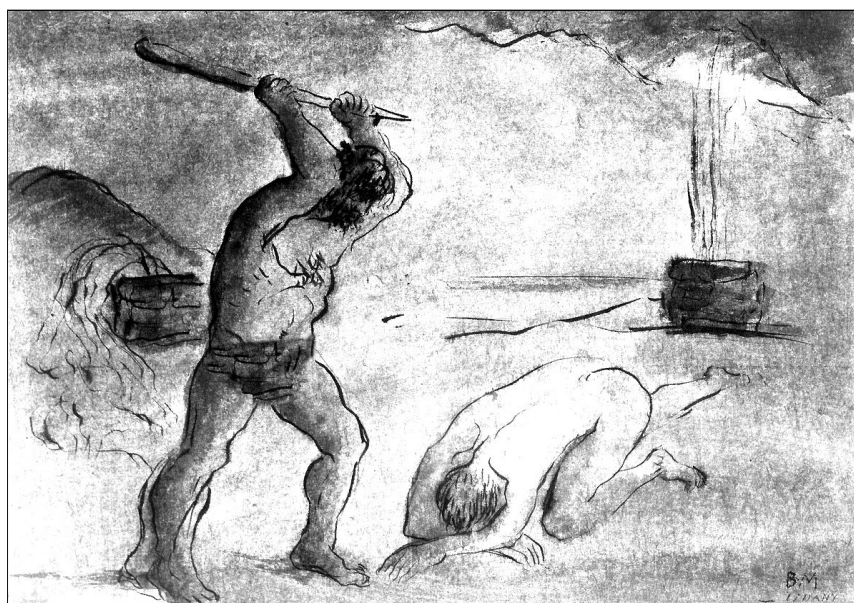
Az agresszív gyermek

Ha valakinek nincs is agresszív gyermeke, minden bizonnyal látott már olyan gyermeket, aki agresszívan viselkedett a társaival vagy a szüleivel.

5. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYŰLEKEZETI LAPJA • 2016. FEBRUÁR 17. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

A LEESETT ÁLARC

Kain és Ábel történetében olvassuk: „Az Úr rátekintett Ábelre és áldozatára, de Kainra és áldozatára nem tekintett. Kain emiatt nagy haragra gerjedt, és lehorgasztotta a fejét.” Sokatmondó kifejezés a lehorgasztott fej, a vad, dühös, földre szegezett tekintet. Kérelhetetlenséget és irgalmatlanságot áraszt. Ez az a pillanat, amikor megtörténik a gyilkosság: amikor a szív legmélyén feltör a gyilkos düh. Erről tanít Urunk Jézus is: aki haraggal tekint az ő felebarátjára, méltó az ítéletre. A kéz felemelése, a halált okozó ütés, a vér kibugyánása már csak következmény, a test engedelmeskedése az indulatnak. A héber biblia eredeti szövegében a „lehorgasztotta a fejét” kifejezés helyén szó szerint ez áll: leesett az arca.

Akit előnt az indulat, az nem csak nem tud már felemelt fejjel járni, hanem az feltárja igazi valóját. A dühtől és gyűlöletből eltorzult arc elől leesik a viselkedés, a vallás, a társadalmi megfelelő álarca: megjelenik az ember a maga nyers valójában. Urunk erre figyelmezteti az embert: Isten a szívek vizsgálója, előtte nincs álarc, nem lehet tettetni. A leesett álarcú, eltorzult szívű Kaint viszont nem ítéli el Isten. Még nem történt meg a bűn, még nincs ítélet. A leesett álarc a figyelmeztetés, a bátortalan alkalma: „uralkodjál rajta”. És amikor már megtörtént a bűn? Akkor Isten jelet tesz Kainra: az enyém vagy, így is hozzám tartozol, számodra is van bűnbocsánat. De álarcok nélkül, őszinte bűnbánattal kell kérned azt!

HATÁRON INNEN ÉS TÚL

Néhány napja Édesanyámmal a skype segítségével beszélgettünk a család Budapesten élő tagjaival. Mi ketten – itt, ők – Budapesten. Mondták, mi is mondtuk, kérdezték, azonnal kérdeztünk vissza, de a beszéd fele elveszett az egyidejűség miatt.

Jó. Kezdtük előlről, ők elmondták, mi meghallgattuk, mi is elmeséltük, ők is meghallgatták. Működött. Ennyi. És délután erről beszélünk. Ha meghallgatnánk egymást. Köz hely, persze, a köz helyek viszont az évezredek tapasztalatok lepárolgásai, gondolkodunk hangosan. Igen, ha meghallgatnánk egymást.

Édesanyám hadi árva. Édesapja a Don-kanyarban maradt. Egy mocsaras-lápos területen látták utoljára, menekülés közben. Félárván komisz az élet. A tanulás drága. És ami a legfontosabb: nagyon, nagyon nagy értéké válik az élet. Ezért igazi életet akarsz. Édesanyám háborús filmeket soha nem nézett. Háborús könyveket alig olvasott. A régi rendszerben nem volt híradó. Utána érdekelni kezdte, most újból hanyagolja a műfajt.

Mert belezavarodott a képekbe, az ellentétes értelmezésekbe. Abba, hogy mindent és mindenkit gyűlöletünk ürügyeként használunk, egyre inkább. Abba, hogy megtehetjük/fik, a hallgatóság gyanútlan marad. Elfáradt azon gondolkodni, melyik mondat – mit jelent. Belefáradt a magyar-magyar fordításba. (folytatás a 2. oldalon)

HATÁRON INNEN ÉS TÚL

(folytatás az 1. oldalról)

Édesanyám belefáradt abba, hogy menekülnek. Abba, hogy gyermekek, nők is menekülnek, arcuk, félelmük a képernyőn. Miként abba is, hogy sajátjaik felhasználják őket. És abba, hogy kiderül, a papa-mama gazdasági bevándorló. A papa-mama háborús övezetből menekül. A papa-mama robbantani megy. A papa-mama tényleg robbant. Európában. És Európában szintén papák, mamák és gyermekek halnak meg, tetszőlegesen. Akik leszaladtak egy teljes kiörlésű kenyérért.

Édesanyám édesapja hősi halott lett. Élni szeretett volna. Kislánya kiköpött apja volt, amikor a katona papa szabadságra jött hét hónapos kislányához, akit életében először látott, és soba többet, a magasba emelte, édesanyám kicsi feje majdnem érte a fagerendás mennyezetet, le, fel, le, fel, ilyen szépség nem született még, küszködött nagyapám a könnyeivel. Édesanyám innentől kezdve mindenekelőtt Istenhez tartozott. Hadi árva, aki azt gondolta, a háborúnak vége.

A szobából kimegy, a televízió képernyőjén halottak. Nagyon sok halott. Ma utazom, így szépíteni próbálok, csak az övé vagyok. Gondolod, hogy tudják, miért teszik? – kérdezi, de nem tudom, tényleg nem tudom. Ha az európaiak másként viszonyulnának hozzájuk, nem ketreces állatot látnának bennük, igen, gondolkodom. De gondolj bele, mekkora kulturális különbségeket kell átlépni, vitatkozom, és belátja, igazam van. Valaki mégis tehetne valamit. És beszélgetünk, mi lenne a megoldás, ki maradjon, ki induljon, és mi a legfontosabb az életben. Hogy ne féljünk. Hogy legyen mindennapi kenyere.

És egyetértünk, a mindennapi kenyér értelmezése bajos és ingatag, a mindennapi kenyeret a gazdagabb kenyérhez mérjük. Ezért kicsúszik a talaj a lábunk alól – és elindulunk. Túl egyszerű Saint-Exupéry Kis hercegének sivatagi rózsáit idézni: az emberek, az emberek, akiknek nincs gyökerük – és ebből sok bajuk származik. Mert hogy Isten ilyenek akart látni minket, szabadnak, kik helyet tudunk változtatni. Ha tényleg szükséges.

Bennünk marad a sok betakart tetem képe, nyomasztó a konyha légköre. skype-olhatunk, próbálok feldobni a hangulatot, ripp-ropp, Budapesten vagyunk. De édesanyám most nem akarja. Azt remélte, nem lesz többé háború.

MÁTYS MELINDA

EGYMÁS MELLETT

Ézután azt mondta Kain a testvérének, Ábelnek: Menjünk ki a mezőre! Amikor a mezőn voltak, rátámadt Kain a testvére, Ábelre, és meggyilkolta. (1Móz 4,8)

Megkérdezték Avrahám rabbist: – Bölcseink azt mondják, hogy „nincs dolog, amelyiknek ne lenne meg a helye”. Tehát az embernek is megvan a helye”. Miért hát, hogy az emberek alig férnek meg egymás mellett! – Mert mind-egyik a másik helyét akarja – válaszolta a rabbi.” (Martin Buber: Haszid történetek)

Szemlélődjünk három archaikus térben, ahol Isten még igen közel volt hozzánk. Amikor még magától értetődő volt, hogy Előtte zajlik az életünk. Talán eljutunk addig, hogy kíváncsiak legyünk a másikra. Aki ember, felebarát, nő, férfi és gyermek.

A határ terében, ahonnan még látható a Paradicsom békéje, Kain és Ábel lakhelyére találunk. A Paradicsom, a teljesség, a bensőségesség tere – még élő emlékezet, ennél fogva szenvedés, bosszúság, sok-sok kérdőjel. Létezik – de nem elérhető, soha többé. Az azutánban vagyunk és folyamatosan – mellette. Két testvér, Kain és Ábel, kik a határ-létet – úgy tűnik – másként élik meg. A testvérség még nem értelmezhető, az őstörténet terében inkább két emberrel találkozunk.

Ábel pásztor, a 23. zsoltár pásztor, aki a bizalomban/mal él, mindenütt otthon van, ha kissé tovább/távolabb megy, ott is jelen van Isten, ott is létezik otthon, juhait értik és követik. Mindenhová elmehet, egyedül a Paradicsomba nem, de úgy tűnik, így is élni tud. A tudat, hogy létezik egy jobb, egy tökéletes hely, nem bénítja meg.

Kain földművelő, a föld illatát, kínját, termését éli, évről-évre. Hol van a földje? Látható onnan a Paradicsom? Tudható, hogy Isten ad(ott) esőt, napfényt? hiszen Kain él, megél a földből.

Tudható, igen, egyébként nem mutatna be áldozatot az Úrnak. És a Paradicsom sincs messze, éppen elég közel ahhoz, hogy bosszantó legyen az ellentét a kert és a bogáncsos-gyomos föld között.

Ábel fel-feltűnik juhaival, a szabadságból érkezik. Valahányszor találkozunk, Kainnak Isten tenyere jut eszébe, amelyre minden-minde ráfér, és úgy tűnik, Ábel – sajnos – a legközepebb van. Egy szép rajzolat biztonságában.

KÉT ÁLDOZAT

Mindketten áldozatot mutatnak be, de Kain áldozatára nem tekintett az Úr. A Szentírás szövege nem igazít el, nem tudjuk, Kain ezt mi-ből értette meg.

Akkor térjünk vissza Kain földjére és Ábel végtelen legelőjére. Alighanem a határ érzékelése a kiindulópont. Kaint bosszantja a Paradicsom határa, folyamatosan arra figyel, hogy valamiből kimarad. Ott, túl – jobb. És ennél-

fogva mindenhol határokat érez, Ábeltől is határok választják el, saját földjének határai, négyzögesíti énjét, és duzzogva figyelgeti Ábel derűjét. Jól meggondolja, átmenjen-e, megszólítsa-e, és hangosan, kedélyesen tegye? Miközben Ábel juhait legelteti.

Lecsüggeszti fejét, így haragja nem változik, csak önmagát és saját földjét látja, a nap nem ér szeméhez, Isten aggódó tekintete sem, egyedül Ábel gondtalan élete, kiválasztottsága, amely Kain tudatába beleégett, és képtelen szabadulni ettől a képzettől. Isten figyel rá, és figyelmezteti. A bűn az ajtó előtt lesekedik.

És Kain nem tud ellenállni a bűnnek, megöli Ábelt, a pásztor, a 23. zsoltár Jézus eljöveteleig pásztor után kiált. Kain szól s beszél vala atyjafiával, és ezek a szavak nem vezetnek ki saját négyzögéből, gyűlöletéből. Belemerevedik. Beszél, szól, de – nem hallgat. A másik szava nem érkezik meg, Kain felállított határán nem jut át semmi. Önmaga pedig nem elég az élethez.

Ebben a térben kit értünk meg könnyebben? Kit szeretünk? Kik vagyunk? Irigyek – vagy szabadok?

A hegy terében elhangzik, Ne ölj, és nincs lábjegyzet hozzá, ne ölj zsidót, felebarátot. Tíz Ige. Megérkeznek a hegy lábaihoz, a két kőtáblát, a tíz igét az Úr átadja Mózesnek. Aki tudja, hogy ezentúl minden másként lesz. Továbbindulnak, immár a Törvénnyel. A nehéz, az őket mindenkitől megkülönböztető Törvénnyel. Ne ölj! (Mózes alig győzi.) A testvért, aki engem megtámad? Őt sem.

Aki minket megtámad? Őt sem. Hallottatok: Ne ölj.

AZ ELLENSÉG KÖZELÉBEN

Időközben, a hegy után, a pusztában, újból szólt az Úr Mózeshez – és megmagyarázta a Törvényt. És megértették, ne támadj fel felebarátod vére ellen, azaz, a miénk ellen, szeresd felebarátodat, mint magadat. Megérkezett a megkönnyebbülés: csak magunkat kell szeretnünk. A mi népünk. A felebarátot. De ki az én felebarátom, kérdezte egy törvénytudó Jézus. Vissza, a hegyhez, onnan vissza, a Paradicsomba, és ott a válasz.

De messze vagyunk, nem beszéljük a Paradicsom nyelvét.

Hát ez az! Így nem tehet mást Jézus, mint egy történetet mesél. Egy embert a rablók félholtra vertek, egy pap és egy lévita messziről elkerülte. Egy ellenséges elem érkezett, egy samaritánus, a törvényt nem ismerte, a nyelvet helytelenül beszélte – vagy sehogy.

A haldokló zsidót életre ápolta. Ebben a térben Jézus nem hagy időt és helyet a tévovázásra és tudálékoskodásra, mert közben elfogyhat az élet. Ez a Paradicsom tere és nyelve. Vagy a mennyek országáé? De a mennyek országa nem itt kezdődik?

GAZDÁNÉ M. MELINDA

KAIN ÉS ÁBEL

„Boldogok a szelídek, mert ők örökségül bírják a földet.” – hangzik Jézus egyik legmegnyugtatóbb boldogmondása a Hegyi Beszédben, mely erőt és hitet ad minden szenvedő embernek.

De mikorra vonatkozik ez az ígélet? Mert a világ alakulása éppen ennek ellenkezőjét mutatja! Kain és Ábel története már évezredek óta éppen azt hirdeti: a szelíd meghal, míg a gyilkos megházasodik, gyermekeket nemz, és várost épít. A lélegzetnyi léter élő Ábelek (neve jelentése: lehelet) boldogsága a mennyben lesz, de most a Kainok birtokolják a földet! A történelem formálói Kain leszármazottai, a Túbal-kainok, „mindenfélre réz- és vasszerszám kovácsmesterei” (1Móz 4,22), a fegyverkovácsok, akik eszköze az ellenkezést nem tűrő „véleményformálás”.

Kain és Ábel történetét sokan és sokféleképpen értelmezték. A 19. századig valós személyeknek tartották őket, később viszont esetüket néptörténeti mondaként magyarázták az Izráel fiai között élő keniták (Kain leszármazottai) eredetére. Egyesek vallástörténeti magyarázatot véltek felfedezni benne: Kain kétségbeesésében emberáldozattal próbálja kicsikarni Isten áldását (alighanem ez az értelmezés a legelrugaszkodottabb). Mások pedig azt a kultúrtörténeti elbeszélést látták benne, ami az állattenyésztő és a földművelő közötti ősi rivalizálást világítja meg.

Kain és Ábel történetét azért is nehéz megfejteni, mert eredeti szövege töredezett és hiányos, a történet menete nem logikus, és már-már bosszantó szűkszavúsága nem ad választ felmerülő kérdéseinkre. Feltűnően sok hasonlóság található Ádám és Éva bűnével (kísértés, büntudat, kikerülő válasz, átok és ítélet, a büntetés enyhítése), ami sejteti: a két történetet együtt kell vizsgálnunk, mert összetartoznak. Ádám és Éva esete ugyanis arról szól, hogy mit jelent embernek lenni – Kain és Ábel története pedig azt, hogy mit jelent testvérnek lenni!

A konfliktus oka nem a pástorkodás és a földművelés közötti érték-különbség (kinék a munkája drágább Isten szemében?), hanem pusztán az, hogy Isten Ábel áldozatára rátekinített, Kainéra pedig nem! Nem tudjuk, miért utasította el Isten a Kain áldozatát, ahogyan azt sem, hogy Kain miből tudta ezt, hiszen gyermekkorunk elképzelése, miszerint az áldozatok felszálló füstje a jele ennek, pusztán a képzelet kiegészítése a könnyebb megértéshez!

A szentíró azért nem boncolgatja az okokat, és nem részletezi az eseményeket, mert nem bűnügyi nyomozást örökít meg, hanem a valóságból kiindulva elmondja: a bűneset után az emberi természet már magában hordozza a versengés és a konfliktus lehetőségét!

Nem arról van tehát szó, hogy a gonosz és a bűn uralja és bitorolja a földet, hanem arról,

hogy az embernek együtt kell élnie a bűnnel és annak minden következményével! Ábel sem volt tökéletes, hiszen ő is a bűnös emberpár gyermekeként „bűnben fogantatott és született”, mint azóta minden ember.

A földi bűnös emberi lét kulcsa éppen ezért ebbe a mondatba van belesűrítve: „Ha jól cselekszel, emelt fővel járhat. Ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodj rajta.” (1Móz 4,7) Isten üzeni: a bűn korlátozott és korlátozható; elkerülhető és megbocsátható. Uralkodj rajta! Irányítsd, és ne az irányítson téged!

Kain – utólag – elismeri ezt. Miután gyilkossága következménye átokként szakad rá, bűnbánattal megvallja: túl súlyos büntetése. Isten ekkor enyhít az ítéleten, de nem bűnbánata miatt. A bűn következménye megmásíthatatlan: Ábel vére Kain kezéhez tapad – végérvényesen. Ezzel együtt kell élnie, de Isten ebben az életben sem hagyja magára. Nem törli el a büntetést, hanem megjelöli Kaint (fogalmunk sincs milyen jel lehetett ez), hogy megóvja őt és mindenkit, aki csak találkozik vele – az újabb gyilkosságtól.

Isten egyszerre teremtett férfit és nőt, illetve testvérré. Nem lehetsz egyedül ember! Egyedül megszűnsz embernek lenni – ami rosszabb a halálnál!

„Ember embernek farkasa!” – tartja a latin közmondás. A bűn az ajtó előtt leselkedik. Ez alól még a legszentebb cselekedet ideje alatt sem szabadulhat az ember. Egy szempillantás alatt versengéssé fajul a testvéri viszony, az áldozat bemutatása pedig gyilkos indulattá a közelében – de Isten uralkodhat rajta(m)! (Adorjáni Zoltán teológiai tanár: *Hol is van a testvérem? című előadása nyomán*)

TOKÁR SÁNDOR

AZ EREDENDŐ BŰN

Reformátoraink az Isten ellen való lázadás (bűn) gyökerét a hitetlenségben látták: Ádám megvetette az igazságot, és a hazugsághoz hajolt. Ahol pedig elvetik Isten ígétjét, ott megszűnik az iránta való tisztelet is, aminek valóságát jelenkori világunkban egyre tisztábban látjuk, és egyre nyomasztóbban tapasztaljuk!

Jellemző az is, hogy ezután az ember először nem az élet fájának gyümölcse felé nyújtotta ki kezét, hanem a tudást óhajtott, melynek révén egyenlő akart lenni Istennel. Az ember már nem elégszik meg azzal, hogy Isten képmása legyen a teremtett világban, hanem arra vágyik, hogy Istennel egyenrangú legyen! „A büszkeség és nagyravagyás minden rossz kezdete.” – tanítja Kálvin Augusztinus egyházatyja szavaival.

Az emberi élet végcélja az, hogy Isten szeressen minket – még az Édenen kívül is, ahova az ember (önerőből) többé már nem térhet vissza. A bűn átka ugyanis átterjedt a világra (ami nyög és sóvárogva várja helyreállítását – Róm 8,22) és az ember utódaira is. Nem mindenki gondolta ezt így. Pelágiusz szerint Ádám csak a maga kárára vétkezett, de ezzel utódainak semmit sem ártott, mert a bűnt nem átszármazás, hanem utánzás útján tesszük magunkévá.

Pelágiusz szigorú önmegtartóztató szerzetesként nem tudta elképzelni, hogy szent szülőktől ne megszentelt gyermekek származzanak, hiszen az alma már akkor sem eshetett messze a fájától! A romlott gyökérből azonban csak romlott ágak hajthatnak ki! – vallja Kálvin. A gyermek nem a szülők lelki megújulásából származik, hanem testi nemzésből születik, és a bűnös emberi természetet örökli.

Az eredendő bűn a romlottság magva, ami a gyermekek esetében is megvan, bár még nem termelt gyümölcsöt. A bűn tehát nem akarat vagy döntés kérdése, hanem hajlam a rosszra! Olyan, mint a felhevített kemence, ami lángot vet és szikrát szór – zárja Kálvin Institutio-beli tanítását.

A bűnös nem pusztán híjával van a jónak, hanem termi a rosszat! Ennek súlyát nem enyhíti az a gyáva „óbégatás” sem, hogy Isten jobban gondoskodhatott volna üdvösségünkről, ha elejét veszi Ádám bukásának! Ezt hinni legalább olyan gyermeteg dolog volna, mint azt állítani, hogy a falánkság okozta Ádám vesztét!

Lám nem új a Nap alatt az sem, hogy mindig másra próbáljuk háritani a felelősséget. Ebben sem esik messze az alma a fájától!

T. S.

ELCSÉPELT TESTVÉR

Egyik legációm alakalmával a lelkész merő könnyedséggel osztott tanácsot: nem nagy kunszt a prédikáció, hiszen ha lapszusod van, azt mondod, hogy: kedves testvéreim... s közben csak eszedbe jut valami. Egyik barátom gyerekkori sebeit hozva sérelmezte, hogy lelképásztora úgy merészelt rá szólítani, hogy testvér. De hiszen neki csak egy testvére van, s az nem a pap – gondolta. Pár hónapja pedig valaki azt mondta, hogy azért nem szólít testvérenek, mert Kain és Ábel „csodás” kapcsolata jut eszébe erről.

Elcsépeelt szavunk tehát a testvér, legalább annyira, mint a szeretet. Számos olyan családi konfliktusról tudhatunk, akár közvetlen környezetünkben, ahol testvérek a szülők vagy egymás koporsójánál döbbennek rá, eltékozolt idő volt a haragtartás. A „testvérgyülekezet” fogalma is, valljuk meg őszintén, sok esetben arról szól, hogy a hollandok (pl.) segítsenek bennünket, szerencsétlen romániaiakat. Ahol erről szólt, láthatjuk is a következményt. Testvéreink közötti összeférhetetlenségről is sokszor hallunk. S mi magyarok, ha nem is rendelkezünk közeli testvérnéppel, majd egymás testvéreiként szeretgetjük egymást a fojtogatásig. Lehetne ez másképp is. Hogyan is?

Miután a tudósok kidolgozták az IQ-tesztet, világszerte elkezdtek felméréseket végezni, hogy ki hogyan teljesít. A tesztet elvégezték gyerekeken, felnőtteken, szegényeken, gazdagokon, városiakon, vidékieken, stb. Amikor egy indiáncsoportra került a sor, különös dolog történt. Ahogy kézhez kapták a tesztet, elkezdték egymást közt megbeszélni. Ekkor a felügyelő azonnal közbelépett: „A tesztet nem szabad egymással megbeszélni, és senki nem segíthet a másiknak. Mindenki csak magára számíthat!” – harsogta fennhangon. Erre az indiánok nagyon dühösek lettek, és az egyikőjük felkiáltott: – Nem az a fontos, hogy én vagyok az okosabb, vagy a testvérem! Csak az számít, hogy együtt mire vagyunk képesek!

Csak egyféleképpen juthatunk mi is erre a megállapításra, mégpedig, ha rájövünk: Jézus testvéreinek fogadott minket. Ezért szólíthatjuk mi Istent Atyának, Apának. Tehát mi testvérek vagyunk, s csak az számít, hogy együtt mire vagyunk képesek! Jézus nem akármilyen áron döbentett rá minket erre. Őt átszegezték azért, hogy mi ne egymást csépeljük.

RÁCZ ERVIN

TESTVÉRHÁBORÚ

Minden családban, ahol több gyerek van, hamar elkezdődnek a testvérkonfliktusok, csaták, viták, veszekedések, elcsattan egy-két pofon, és amikor a szülő meglát két vitakozó vagy verekedő gyereket, vagy esetleg hármat, hamar átéli a tehetetlenség érzését.

Hiszen a szigorú szülői tekintetek láttán a gyerekek hirtelen angyallá változnak, és ártatlanul néznek a szemünkbe azzal, hogy: „nem én kezdtem”, „nem én vagyok a hibás”. A szülő pedig belesétál a csapdába, és elkezd boncolgatni, valamit keresni, hogy ki lehet a hibás. Amikor végre valamennyire sikerül kideríteni, és igazságot szolgáltatunk, és megnyugszunk, hogy milyen jó dolgot vittünk végbe, kicsi idő múlva kezdődik előlről, és aztán újra és újra.

Így amikor azt hisszük, hogy kiderítettünk mindent, és igazságot szolgáltatunk, megtaláljuk a vétkést, és megbüntettük, és nagy diadalittasan kivonulunk a szobából, valójában semmi mást nem tettünk, a pszichológusok szerint, mint belesétáltunk valamelyik gyerekünk csapdájába. Nehezen hihető, ugye? Hiszen mi történik? Sokszor azért provokálják a harcot, hogy kiderüljön, a szülő kit támogat inkább, és ezzel befolyásolják az erőviszonyokat. Talán ijesztő ez a megközelítés, mert nehezen illeszthető a jó testvérségről alkotott ideálképbe, hogy a gyerekeknek ilyen akcióik lennének. Egy biztos, nem vezet jóra ez a megoldás, mert előbb-

utóbb valaki kivételezett helyzetbe jut a gyerekek közül. Lehet, hogy áldozat szerepet is bevállal, csak hogy maga mellé állítsa a szülőt.

Mit okozhatunk ezzel? Nézzünk pár bibliai példát: mit éreztek a testvérek József iránt, akivel az édesapa kivételezett, és különleges ruhákat varratott neki? Irigységet, sőt gyűlöletet, gyilkos indulatokat. Mit érzett Ézsau, amikor Jákób az édesanyja tanácsára elvette tőle az elsőszülöttségi áldást? Ugyanazt: gyűlöletet, gyilkos indulatokat.

A kivételezett gyermek a szülőnél sok mindent el tud érni, és ezzel magára vonja a testvér vagy testvérek irigységét. Gondoljunk csak arra, mit érzünk az iránt az osztálytársunk iránt, akivel kivételeztek a tanárok. Szerettük? Sőt, ellenkezőleg.

Ahhoz, hogy egyetlen gyermekünk se jusson kivételezett helyzetbe, nagyon fontos, hogy ne sétáljunk bele a csapdájukba, és ne keressük mindenkor a hibát.

A gyerek motivációja érthető: a nagyobb testvér szeretné, ha nem uralkodna el élete minden területén a kicsi, ezért igyekszik az irányítást magánál tartani. A fiatalabb érzi, hogy ő a gyengébb, ezért szeretné megszerezni a szülői támogatást, olykor saját maga sajnálatával, kihasználva a szülő részéről a „te vagy a nagy, neked kell engedned” elvét.

Nagyon nehéz a testvérkonfliktusokból szülőként kimaradni, hiszen természetesen nem engedhetjük, hogy verjék egymást, de szerencsés, ha a szülő megelégszik azzal, hogy leállítja, esetleg bünteti a nem megengedett viselkedési formákat, de nem próbálja kinyomozni, kinek volt inkább igaza, nem hoz ítéletet, nem áll egyik fél pártjára sem.

Ha ordítanak, elhangzott valamilyen tiltott szitokszó, vagy elcsattan egy pofon, akkor leszögezi, ez nem fér bele, de anélkül teszi, hogy háromszög helyzetet hozna létre. Így a testvérek nem érik el a valódi célt, a szülő maguk mellé állítását, és értelmét veszti a meccs. Teljesen elmaradni nem fog, hiszen egymás közt is meg kell vívniuk, de csökkenhet a gyakoriság.

Mi a feladata egy hívó, keresztyén szülőnek, édesanyának? Hogy odafigyeljen a gyerekeire! Vajon miért van egy gyereknek arra szüksége, hogy úgy hívja fel a figyelmet magára, hogy a testvért megüti, vagy miért vállalja be az egyik, hogy mindig áldozat legyen, csak hogy a szülő a pártját fogja? Mert valami hiányzik neki, amit tőlünk vár!

Hogyan kell odafigyelni? Ismerjük meg a gyerekeinket! Lássuk őket a hibáikkal együtt, és teremtsünk meg otthon a szeretetteljes légkört. Semmi sem nevel jobban a szeretetnél. Az a gyerek, aki megkapja a szeretetet, a dicséretet, az elismerést és ugyanakkor a büntetést is, amikor hibázik, és nem akkor, amikor mi vagyunk idegesek, annak a gyerekeknek nem lesz szüksége ilyen meccsrekre.

Akkor is lesznek konfliktusok a gyerekeink között, de azok az ő problémáik, mert így csiszolódnak és tanulják a beilleszkedést. De ez legyen az ő harcuk.

TÓTOS BEÁTA

A GYERMEKKORI AGRESSZIVITÁS

Egy olyan problémát hozok most az olvasók elé, mellyel már mindenki találkozott az élete során. Ha valakinek nincs is agresszív gyermeke, minden bizonnyal látott már olyan gyereket, aki agresszívan viselkedett a társaival vagy a szüleivel.

Ott, ahol agresszív gyermek van a családban, elsősorban a szülőt kellene nevelni, és csak aztán a gyermeket. Hiszen egyetlen gyermek sem születik agresszívnak, hanem valami miatt a környezetében ilyenné vált. Így kell ehhez a témához elsősorban közelíteni. És az sem véletlen, hogy vannak jól viselkedő gyerekek.

Járjuk körül egy kicsit ezt a problémát. Legelőször is nagyon relatív az, hogy mit jelent, hogy egy gyerek agresszív. Mert lehet, ami nekem agresszió, az egy másik szülőnek még teljesen belefér a gyerek viselkedésébe.

A legtöbbször úgy határozzák meg az agressziót, hogy az egy tett a károkozás szándékával. Irányulhat más felé, vagy önmaga felé, azaz agresszió az önébzés is, az is, ha a gyerek a falba veri a fejét. Ugyanakkor beszélünk pro-

szociális agresszióról is, azaz a társadalom által elfogadott, sőt díjazott agresszióról, azaz tágabb értelemben agresszió az önérvényesítés is.

Lehet, hogy konzervatívnak tűnök abban a világban, ahol a gyermek neveli a szülőt, de számomra fontos a tízparancsolat és Pál apostol tanítása, mely Igék a gyereket a szülők tiszteletére tanítja. „Ti gyermekek, szót fogadjatok a ti születeknek az Úrban, mert ez az igaz.” (Ef 6,1) „Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, amelyet az Úr, a te Istened ad tenéked.” (2Móz 20,12)

Mint ahogy az élet minden területén, a gyereknevelésben is nagyon fontos az egyensúly. A szülő legyen következetes, a gyermeknek pedig szabjon korlátokat, vagyis tanítsa meg szófogadónak lenni. A probléma az, hogy rengeteg olyan szülő nevel gyermeket, aki maga sem nőtt fel, és azt hiszi, hogy a gyerekek az a legjobb, ha az mindent megkap, vagy mindenben a gyerek kívánsága után megy.

Legelőször is nőjünk fel, legyenek elvárásaink a gyerekekkel szemben. Ne tehesse meg ve-

lünk azt, amit akar. Miért mondom ezt? Mert a gyermekkori agresszió egyik oka éppen az, hogy a gyerek rájön, miszerint ez egy olyan módszer, mellyel hatni tud ránk. Láttunk már a bolt közepén fetrengő gyereket? Én láttam. És megvette a szülő neki azt, amit a gyerek követelt, csakhogy abbahagyja? Igen. Akkor önök szerint mi állítja meg következő alkalommal, hogy ugyanezt tegye? Semmi sem. Persze, hogy nem az üzletben kell nevelni a gyereket, de az a gyerek, aki az üzletben toporzékol, ott hon is azt teszi. Mikor történik ez így? Ha abban a „nem”-ben, amit kimondunk, nem vagyunk biztosak. És a gyerek ezt tudja, érzi. Így addig feszíti a húrt, ameddig lehet. Mondjunk nemet és magyarázzuk meg, hogy miért tettük. Valamint ne engedjünk az agresszióknak. Hosszútávon megéri. Mert leszoktatni a kis agresszort csak így lehet. És a tiszteletet kiépíteni is így lehet: következetességgel és sok-sok beszélgetéssel.

Van, amikor az a gond, hogy túl engedékenyek vagyunk, és agresszióval célt ér, de van, hogy túl szigorúak. Ekkor is sokszor agresszió a válasz, csak nem otthon, hanem valahol máshol. Rejtett agresszió ez, mely megjelenhet az iskolában vagy társas kapcsolataiban. Visszafojtjuk teljesen az akaratát, és ez szorongást okoz, így agresszív lesz a gyengébbekkel. Ha az iskolából olyan jelek jönnek, hogy a gyerek verekedik, és agresszív, lehet, pont átestünk a ló túldoldalára, és túlságosan szigorúak vagyunk. Pál ezt így fogalmazza meg: „Ti is atyák, ne ingereljétek a gyermekeiteket, hanem neveljétek azokat az Úr tanítása és intése szerint.” (Ef 6,4)

Ha viszont úgy érezzük, hogy mindent helyesen próbálunk, és a gyerek mégis agresszív, akkor meg kell figyelni, hogy mit néz a televízióban, milyen számítógépes játékokat játszik. Sajnos szinte minden mesecsatorna agressziót sugároz, és a számítógépes játékok legtöbbje is olyan, hogy valakit meg kell ölni, kocsikat össze kell törni, vagy verekedni kell. Legyünk figyelmesek, mi megy a tévében, ne felejtjük bekapcsolva csak úgy, mert nem tudhatjuk, éppen amíg mosogatunk, milyen műsorokat lát, melyek esetleg nem is az ő korosztályának valók.

Vizsgáljuk meg azt is, hogy milyen a családjuk viselkedése. Nincsenek-e benne agresszív családtagok. Mert sokat tanul a gyerek belőle, ha rossz példát lát: agresszív apa, csúnyán beszélő nagyobb testvér, veszekedős anya. Eltanulja a felnőttek rossz viselkedési mintáit, és akkor hiába mondjuk neki, hogy ne viselkedjen rosszul, ha valakitől a családban ezt a példát látja.

Mi tehát a legfontosabb? Harmonikus család és az egyensúly. Legyen a gyerekek akaratát, melyet érvényesíthet, úgy hogy meghallgatjuk és számításba vesszük, de legyen nekünk is határozott akaratunk, melyet érvényesíthetünk, és legyünk következetesek.

KÖSZÖNTÉS

Január 17-én ünnepelte 105. születésnapját Wesmás Izabella tiszteletes asszony, Gyorok községének és az Aradi Református Egyházmegyének is legidősebb tagja. Az ünnepi alkalmon köszöntötte őt két gyermeke, Wesmás Gábor és Wesmás Dániel, a község polgármestere, Popi-Morodan Corneliu, Gecse Tamás lelkipásztor, valamint a Gyoroki Református Egyházközség néhány tagja.

A polgármester virággal és egy, „a község legidősebb személyének” szóló oklevéllel köszöntötte őt. Az ünnepet Isten Igéje és a közös éneklés tette még szebbé és meghittebbé. Gecse Tamás lelkipásztor a 40. zoltárból tolmácsolta Isten üzenetét arra utalva, hogy a tiszteletes asszony is mindig örömmel hirdette Isten csodatévő, megtartó erejét. Férjét, Wesmás Károlyt, 1956-ban veszítette el, ezután egyedül nevelte négy közös gyermeküket egy olyan korban, amikor a megélhetés nem volt könnyű feladat. Hite mégsem rendült meg, tudta és bízott abban, hogy Isten mindig az igazak oldalára áll és rajtuk könyörül.

Wesmás Izabella sokáig volt önkéntes kántora a gyoroki gyülekezetnek, hogy szebben szóljon Istenhez az énekeszó. Az igei köszöntés után az énekeskönyv 468. énekét, az ünnepelt egyik kedvencét énekeltek el: „Kövessd a Jézust, kövessd még ma”. A köszöntések után nem maradtott el az ünnepi torta sem, amin talán el sem fért volna 105 gyertya, mégis felemelő érzés volt látni, hogy az ünnepelt, maga szeretete volna kiosztani a tortát.

Végül gondozója segítségével mindenki megköstölhatta azt, és egy rövid beszélgetés erejéig még együtt ünnepeltek. Az eltelt évek, évtizedek alatt bizonyára sokan kívánták neki, hogy Isten éltesse sokáig, amit a kegyelmes Úr bizonyára meg is hallgatott, hiszen a 105. alkalommal is köszönthették. Ezúton is köszöntjük, és Isten gazdag áldását kérjük életére a következő sorokkal: „Áldjon meg téged, áldjon az Úr, őrizzen téged, őrizzen ő, orcáját mennyekből fordítsa le rád Atyád, könyörüljön rajtad, könyörüljön rajtad, adjon békességet.” (MRÉ 504)

GECSE TAMÁS

T. BEÁTA

TÖKÉS ISTVÁN TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉGE

Egyházi folyóiratokban, társszerzői és gyűjteményes kötetekben megjelent tudományos dolgozatainak, tanulmányainak, kritikáinak, könyvismertetéseknek száma több százra tehető; 15 önálló kötete jelent meg.

Három bibliakommentárja: *A Filippiekhez intézett levél magyarázata* (Kv. 1983); *A Korinthusbeliekhez írt első levél magyarázata* (Nv. 1995); *A Korinthusbeliekhez írt második levél magyarázata* (Kv. 1996); illetve négy prédikációs-kötete: *Öt hallgató* (László Dezsővel és Borbáth Dániellel, Kv. 1975); *Az ajtó előtt állók és zörgetek* (Nv. 1997); *Egyet kérek az Úrtól* (Nv. 2003); *IGE-hirdetés* (Kv.-Nv. 2011) látott napvilágot.

Alapvető egyházi és egyháztörténeti művei: *A Román Népköztársaságban levő Református Egyház Statútuma. I. főrész* (Kv. 1949); *A Romániai Magyar Református Egyház élete 1944–1989* (Bp. 1990, Kv. 2014.), valamint teológiai írásai: *Református keresztyén tanítás* (Kv. 1981); *Hétköznapok – ünnepnapok, avagy az idő a keresztyén ember életében* (Mv. 1991; Kv. 2008) mellett külön fontossággal bírnak hitvallás-magyarázatai, ill. -fordításai: *Commentarium in Confessionem Helveticam Posterioem – A Második Helvét Hitvallás magyarázata. Kommentár Bullinger Henrik művei alapján. I–II.* (latin–magyar kétnyelvű kiadás, Kv. 1968, Nv. 2006); *A Második Helvét Hitvallás* (átdolgozott fordítás, Nv. 2001); és hermeneutikai (a szövegértelmezés tudománya) dolgozatai: *A bibliai hermeneutika története* (Kv. 1985) – doktori dolgozat; *Új hermeneutika. Az 1950 utáni hermeneutikai irodalom áttekintése* (Bp. 1999).

2006. szept. 27-én a kolozsvári Protestáns Teológia szervezésében meghitt ünnepségen köszöntötték 90. születésnapja alkalmából a nyugalmazott teológiai professzort. A rendezvényen átadták a professzor tiszteletére szerkesztett tanulmánykötetet, amely ötvenkét jeles teológusnak a Tökés István hármas szakterületébe (írás-magyarázat, igehirdetés, egyháztörténet) vágó értekezéseit tartalmazza mintegy 700 oldalon: *Emlékkönyv Tökés István kilencvenedik születésnapjára* (Kv. 2006).

Munkássága elismeréseként a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Hit-tudományi Kara díszdoktori címmel (1996), a Magyar Köztársaság Kulturális Minisztériuma Károli Gáspár-díjjal (2002), a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Pro Ecclesia-díjjal (2006) tüntette ki; a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje (2011), a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal (2012) kitüntetést kapott.

D. DR. TÖKÉS ISTVÁN (1916-2016)

SZÁZ ÉVES KORÁBAN HUNYT EL A NEVES KOLOZSVÁRI TEOLÓGIAI PROFESSZOR

Kolozsvári otthonában, gyermekei és unokái körében 2016. január 15-én elhunyt Tökés István református lelkész, egyházi író, lapszerkesztő, teológiai professzor, az Erdélyi Református Egyházkerület volt püspökhelyettese. Temetési istentiszteletét 2016. január 21-én tartották a kolozsvári Farkas utcai református templomban; földi maradványait a Házsongárdi temetőben helyezték örök nyugalomra.

CSALÁD ÉS TANULMÁNYOK

1916. augusztus 8.-án született a háromszéki Málnás községben, Tökés József lelképásztor és Simon Emma tanítónő fiaként. Nagyszülei szintén református papok és tanítók voltak.

Középiskolai tanulmányait Sepsiszentgyörgyön a Székely Mikó Kollégiumban végezte; Brassóban érettségizett 1933-ban. A kolozsvári Református Teológiai Fakultáson végzett teológiai tanulmányok (1933–38) után Kasselben, majd Tübingenben – Gerhard Kittel mellett (1938–39), illetve Baselben – Karl Barth és Oscar Cullmann mellett (1940) képezte tovább magát. A 20. század ezen egyéniségeinek biblikus és hitvallásos látása döntő hatást gyakorolt teológiai fejlődésére.

EGYHÁZI TISZTSÉGEI

ÉS PROFESSZORI MUNKÁJA

Külföldi tanulmányújáról Vásárhelyi János egykori püspök hívja haza Kolozsvárra. Püspöki titkár (1940–45), ezzel párhuzamosan az egyetemi hallgatók lelképásztora. Megválasztják az Erdélyi Református Egyházkerület tanácsbírójának és a lelkészsképesítő bizottság tagjának (1946); az Igazgatótanács tagjának (1946–73); zsinati tagnak és az Állandó Zsinati Tanács tagjának (1948); a Nyugdíjpénztár elnökének, több egyházkerületi és zsinati bizottság elnökének; a Teológiai Elöljáró Bizottság és a Teológia Magántanárképző Bizottság tagjának (1953); az egyházkerület generális direktorának (1957); egyházkerületi főjegyzőnek – püspökhelyettesnek (1974).

Teológiai magántanári és doktori diplomája elnyerése után, 1973-tól a kolozsvári Egyetemi

Fokú Protestáns Teológiai Intézet Református Újszövetségi Exegézis és Bibliai Teológia tanszékének professzora. Az akadémia vezetősége már a 60-as években javasolta erre a szolgálatra, az állami hatóságok azonban visszautasították a kezdeményezést. Professzori megbízatását tíz éven át viseli, amikor 67 éves korában, 1983 novemberében kényszernyugdíjazták (a professzori nyugdíjkorhatár ekkor 70 év volt). Az államhatalom nyomására 1989-ben az egyházi szolgálatról, az igehirdetéstől is eltiltották.

LAPSZERKESZTŐI MUNKÁJA

Az Erdélyi Református Naptárt 1950-ig ő szerkesztette. Az 1950 februárjában kiadott kalendárium terjesztését az államhatóság leállította, szerkesztőjét letartóztatták, egy hónapot vizsgálati fogságban töltött, ettől kezdve szigorú megfigyelés alatt tartották.

A *Református Szemle* társszerkesztője (1959–73), majd felelős szerkesztője (1973–84) volt.

Feldolgozta és megírta a 70 éves folyóirat addigi munkáját (*A hetvenéves Református Szemle*, RSz 1978/4); újraértelmezte annak nevét és hivatását: „A »Református« azt a szellemet, állandó önvizsgálatot..., azt a »mélyebbre evezést«, tűz-vevést, szózat, hegyekre nézést» és készenléti állapotot fejezi ki, amelyet az írott Ige szolgálata elé állít az Anyaszentegyház Ura. A »Szemle« a valószínű cselekvésnek, a fáradszátlanulnak, a nézésnek-látásnak, a fénybodorozásnak és világlátásnak, a Krisztushoz tartozó magatartásnak... kifejezője. Ezekkel a nevekkel aligha lehet baj. Azonban számunkra állandó feladat... vajon híven bordonoztuk és bordonozzuk-e a kettős nevet?»

Írásai által is a bibliai szövegelemzés, a teológiai exegézis fontosságát hangsúlyozta a prédikálásra való készüléskor (*Az újszövetségi exegézis mai kérdései és feladatai*, RSz 1977/1; *A Református Szemle és a lelképásztorok*, RSz 1978/4) – ennek előmozdítását tekintette a lap küldetésnyilatkozatának is.

ARS THEOLOGICA

D. Dr. Tökés István távozásával református egyházunk kiváló, a teológiai tudományok több részterületét is művelő, egységbe fogó tudósát veszítette el. Nyugdíjazása után, élete utolsó éveiben is aktív művelője volt a teológiának, lelkes igehirdetője egyházának. Egyházi és oktatói munkássága mellett nyolc gyermeket nevelt fel, 27 unokája és 13 dédunokája született.

Az „Ige teológusa” volt, aki vallotta, hogy a prédikáció „Ige-hirdetés” is kell legyen, a teológia tudománya és azon belül az írásmagyarázat is az egyházat, az igehirdetést kell szolgálja. Magánéleti és közéleti ars poetica-jának, „ars teologica”-jának a 127. zsoltár első versét választotta: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak annak a munkásai. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába őröknek az őrök.”

OROSZI KÁLMÁN

HÍRLEVELET INDÍT A HARANGSZÓ!

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapjának szerkesztőbizottsága hosszabb ideje kísérletezik egy olyan átfogó, több platformon is elérhető hírszolgáltatással, amelyik a mai kor minden technikai lehetőségét felhasználva tud eljutni mindenkihez, aki a magyar református Anyaszentegyház Királyhágómelléken és a Kárpát-medencében élő és szolgáló gyülekezeteinek életét, küzdelmét, sikereit vagy éppen terheit, küzdelmeit szeretné megismerni. Felkutatjuk és széles körben megosztjuk a digitális térben elérhető gyülekezeti, egyházmegyei, kerületi híreket, illetve a jelentősebb magyar református eseményeket a Kárpát-medencében.

Az okok között mindenképp előtérbe kell említeni a világ szellemi folyamatait, az embereket, családokat és gyülekezeteket széthúzó, szétdobáló erővel való szembenállást kell megemlítenünk. Egyháztagjaink, gyülekezeteink alig tudnak valamit egymásról, lelkipásztorok el-sodródhatnak egymás mellől, a legtöbb gyülekezetet és szolgálattevőt körbeveszi a magány és sokszor a magára hagyatottság érzése. Hírszolgáltatásunk választ ad sok lelkipásztor kínzó kérdésére: vajon észreveszik a szolgálatomat? Hírszolgáltatásunk igei alapja ebben az értelemben az örüljétek az örülőkkel, sírjátok a sírókkal evangéliumi meghagyása.

Egy másik oka hírszolgáltatásunknak, hogy a digitális térben egyre gazdagodó tárháza van a gyülekezeti szolgálatoknak, ám ezek az értékek elszigetelten és sokszor az internet egy elhagyott zugában vannak meghúzódva. A ma rendelkezésünkre álló digitális eszközök szinte határtalan lehetőségeket nyitnak meg számunkra ezeknek az értékeknek a hangsúlyos felmutatására. Ezúton bátorítjuk gyülekezeteinket, hogy indítsanak honlapot, blogot. Ehhez technikai segítséget bármikor szeretettel, ingyen és bérmentve biztosít a Harangszó szerkesztősége!

Hírszolgáltatásunknak több célja is van. Mindenek előtt az éppen paradigmaváltás előtt álló világ felé való határozott, evangéliumi üzenet, és közösségi, nemzeti érték felmutatása: itt vagyunk, szolgálunk, őrhelyünkön állunk.

Egy másik, szintén fontos cél az egyre nagyobb számban megjelenő egyházmegyei, gyülekezeti internetes honlapok tartalommal való ellátása. A sokszor statikus – hogy úgy mondjuk: eseménytelen – honlapokat állandóan frissen lehet tartani a rendszeres hírszolgáltatásunkkal. Helyesnek látjuk ezeket a modern kommunikációs csatornákat is tudatosan, tervszerűen használni. A hírszolgáltatás szabadon, ingyen és bérmentve használható bármilyen internetes felületen. A hírfolyamot olyan formában tesszük közzé, hogy azt a legegyszerűbben lehessen tovább felhasználni.

A Hírszolgáltatunk forma-optimalizált, ami azt jelenti, hogy asztali számítógépen, laptopon, tablet-en, mobiltelefonon, iPadon és gyakorlatilag minden elektronikus eszközön elérhető. Akár okostévéen is!

Hírszolgáltatásunk két lábon áll, hogy ezzel is minden korosztály és médiafogyasztó igényét ki tudjunk szolgálni:

1. FACEBOOK. A <http://www.facebook.com/harangszo> oldalon akár napi többszöri frissítéssel kerülnek fel az egyházkerületünk gyülekezeteiben, illetve a határon túli református egyházakban történő, közérdeklődésre számot tartó események, hírdetések, nyilatkozatok, állásfoglalások. Ez a fiatalabb, pörgősebb gyülekezeti tagjainkat, lelkipásztorokat, médiafogyasztókat célozza meg. Jelöljenek be bennünket, és így maradjunk állandó kapcsolatban!

2. HÍRLEVÉL. A heti rendszerességgel kiküldött hírlevelünk a facebookon megosztott tartalom szemlézett és szerkesztett változata, ami egy rövid ismertető után elérési útvonalat ad a tartalom felé. Erre a hírlevélre fel lehet iratkozni szabadon a következő módon: Írjon egy üres e-mailt a harangszo-hirlevel+subscribe@googlegroups.com címre; 2. a kérelem feldolgozásának befejezéséhez válaszoljon a visszaérkező, megerősítést kérő e-mailre, vagy kattintson az abban megjelenő „Csatlakozás a csoporthoz” elemre.

A könyv, a nyomtatott betű szépsége és szellemi gazdagsága – hitünk szerint – soha nem fog eltűnni az emberiség életéből. Világunk bár rohamosan változik, az emberi lét alapértékei megmaradnak. Ilyen alapérték az olvasás és írás mellett a párbeszéd is, a másik életére való rákérdezés. Ebben szeretne segítséget nyújtani a Harangszó hírlevél.

Isten áldása legyen e most induló szolgálaton!

VISKY ISTVÁN felelős szerkesztő

Találkozunk az interneten is:

Weboldal: <http://www.kiralyhagomellek.ro>

Facebook: <http://www.facebook.com/harangszo>

Hírlevél: <http://groups.google.com/d/forum/harangszo-hirlevel>

Feliratkozás: harangszo-hirlevel+subscribe@googlegroups.com

A KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS SAJTÓ MUNKATÁRSAI TANÁCSKOZNAK BEREKFÜRDŐN

TANÁCSKOZTAK A KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS SAJTÓ KÉPVISELŐI

Közel negyven egyházi sajtóban munkálkodó személy tanácskozott Berekfürdőn a Kárpát-medencei református médiumok képviselőinek találkozásán. Csütörtökön érkeztek a rádiósok, pénteken a többi területen dolgozó sajtós is megérkezett.

A Kárpát-medencei Református Rádió-tanács tagjai rendszeresen találkoznak, közös munkájuk gyümölcseként többek között már megszületett a Határtalan és az Útravaló című műsor. Egy újabb közös ügyön, műsoron dolgoznak, ami a különböző missziós területeken munkálkodók szolgálatát segítené.

Bogárdi Szabó István püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke pénteken délelőtt 9 órakor nyitotta meg a Kárpát-medencei református médiumok képviselőinek találkozását a Megbékélés Házában, Berekfürdőn. Az egyházi sajtósok előtt Jézus missziós parancsa kell hogy lebegjen: „Menjetek el az egész világra, hirdesétek az evangéliumot minden teremtménynek!” (Mk 16,15) Az egyháznak tehát van egy kommunikatív struktúrája, üzenete van, és meg akarja az embereket szólítani. Ez a világi médiával ellentétben nem tűzijáték, inkább villanyreznő, de ételt lehet rajta készíteni, ami táplál. Ugyanakkor nem az olvasót, a hallgatót szolgálja, hanem az ügyet – mondta a dunamelléki püspök.

Ezt követően a sajtósok a hatékonyabb információcsere lehetőségeit vitatták meg, valamint a reformáció 500 éves jubileumával kapcsolatos kommunikációs terveket és feladatokat beszéltek meg.

A jubileumhoz közelítve féltő, hogy szoboravatásokon, portörzéseken, múltba merengéseken kívül nem lesz más érdembeli hozadék a Reformáció Emlékévének. Éppen ezért érdemes azon gondolkodni, hogy milyen jelentős, építő, reformáló, gyümölcstermő programok kerülnek majd megrendezésre. Az egyházi sajtó elhivatottsága mindenesetre nem az egyháza munkájának propagálásában merül ki, hanem mindenekelőtt az evangélium hirdetését tűzi ki célul. Ezzel fog méltóképpen jubilálni is.

Az eseményen jelen volt a Kárpát-medence számos sajtója, Felvidéktől Vajdaságig, Kárpátaljától az Anyaországig, Erdélytől Partiumig. Királyhágómelléket Visky István, a Harangszó Gyülekezeti Lap felelős szerkesztője, és Rácz Ervin, egyházmegyei sajtóreferens képviselte.

RÁCZ ERVIN

ÉVFORDULÓ

ANTOINE DE CHANDIEU (1534k–1591)

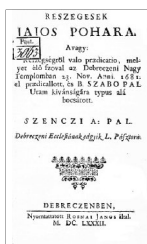

425 éve, 1591. febr. 23-án hunyt el Antoine de la Roche Chandieu (Sadeel) francia prot. reformátor, költő. Kálvin tanítványa Genfben; fő szerepe van az első

fr. ref. gyülekezetek és zsinatok szervezésében; párizsi (1556-63), lyoni (1565-68), genfi (1589-91) lp.; a vallásüldözés elől Svájcba menekül (1568). A feltételezhetően általa megfogalmazott, Kálvin *Institutio*-jának szellemében megírt hitvallást: *Confessio Gallicana* (1557) a La Rochelle-i zsinat (1571) fogadta el.

SZENCZI A. PÁL (1644–1691)

325 éve, 1691. febr. 19-én hunyt el Szenczi A. Pál ref. esperes. Szatmári rektor (1671); szatmár-németi (1677); viski (1679); debreceni (1681) lp.; debreceni esperes (1686-91). Halotti beszédei mellett megjelent műve: *Részegesek jajos pohara, avagy részegségről való praedicatio, melyet élő szoval az Debreczeni Nagy Templomban 23. Nov. Anni 1681. el praedicallott, és B. Szabó Pal uram kívánságára typus alá bocsátott.* Debrecen, 1682. Nem tévesztendő az azonos nevű ungi esperessel.

KISS GÉZA (1891–1947)

125 éve, 1891. febr. 26-án szül. Kiss Géza ref. lp., néprajzi író. Szülőfaluja, Kákics lelkésze (1915-47); az Ormánság néprajzának, népművészetének, nyelvjárásának, az egykező

családmódel problémájának kutatója. Eredményeit az *Ormánság* (1937) c. művében összegezte; az *Ormánsági szótár* (1952) halála után került kiadásra. Sellyén nevét viseli az Ormánsági Múzeum és az általános iskola; a kákicsi parókia pedig néprajzi és helytörténeti kiállításnak, fejfagyűjteménynek ad helyet.

NŐTT A KERESZTÉNYÜLDÖZÉSEK SZÁMA A VILÁGBAN

Ugrásszerűen megnőtt tavaly a keresztényüldözések száma a világban, mindenképp Észak-Koreában, máshol pedig a szélsőséges iszlamizmus miatt – derül ki a hollandiai alapítású Nyitott ajtók (Open Doors) elnevezésű evangélikus protestáns szervezetnek a keresztények elleni diszkriminációkról és erőszakos cselekményekről közölt éves jelentéséből.

Az országoként vizsgált adatok szerint legalább 7100 keresztényt öltek meg világszerte 2015-ben „a hitéhez kapcsolódó okok miatt”, ami 63 százalékos emelkedést jelent 2014-hez képest.

„Ez a szám évről évre nő, rávilágítva arra, hogy a keresztények elleni üldözés növekedőben van a világban” – hívta fel a figyelmet a jelentésben a Nyitott ajtók, amely szerint 2012-ben 1201, 2013-ban 2123, 2014-ben pedig 4344 keresztény embert öltek meg a világban hite miatt. A szervezet jelezte, hogy ezek a számok – a különböző források alapján (internet, sajtó) – csak a bizonyíthatóan keresztényekkel szembeni emberölésekre vonatkoznak, s emiatt a valós helyzettel kisebb számokat tükröznek.

Tavaly csak Nigériában több mint 4 ezer keresztényt öltek meg vallási okokból, mégpedig a Boko Haram dzsihadista szervezet akcióiban, valamint a fulbe etnikai csoporthoz tartozó nomád pásztorok által elkövetett bűncselekményekben.

A megtámadott keresztény templomok száma megduplázódott tavaly: míg 2014-ben 1062, 2015-ben már 2406 templom ellen követtek el valamilyen támadást, ezek közül 1500 Kínában található.

A Nyitott ajtók 1997 óta állítja össze a keresztények elleni üldözések listáját és annak az ötven országnak a térképét, ahol a katolikus, protestáns vagy ortodox hívők hite a leginkább fenyegetett. A jelentésben nem kizárólag az erőszakos cselekmények, hanem a vallásszabadságot sértő más tettek is szerepelnek, így bebőr-

tönzések, a társadalmi kirekesztés, a mindennapos életben való diszkrimináció és az úgynevezett „diszkrét elnyomás”.

„A 2015-ös esztendőt az ugrásszerű növekedés éveként említhetjük, mégpedig a dzsihadizmus előretörése miatt” – mondta Michel Varton, a Nyitott ajtók franciaországi igazgatója párizsi sajtótájékoztatóján.

Jóllehet országos lebontásban Észak-Korea áll a keresztényüldözések élén immáron 14. éve, a szélsőséges iszlam a keresztényüldözés elsődleges forrása, amely az ötven besorolt országból 35-ben a jelenség alapvető oka. Annak a nyolc országnak a többségében is, ahol „szélsőséges üldözöttesnek” vannak kitéve a keresztények, ez pedig Irak, Eritrea, Afganisztán, Szíria, Pakisztán, Szomália, Szudán és Irán.

Az iszlamista radikalizmus azonban nem az egyetlen tényezője a keresztények üldözésének. Phenjanban, Észak-Korea fővárosában mintegy 300 ezer keresztény csak illegálisan tudja gyakorolni a vallását a Nyitott ajtók szerint, és Eritreában is állami üldözésnek vannak kitéve a keresztények, akiket fémkonténerekbe zárva kényszerítenek a hitük megtagadására. India pedig először került azon húsz ország közé, ahol a legrosszabb a keresztények helyzete, mégpedig a 17. helyre. A Nyitott ajtók szerint a 2014-es – hindu nacionalisták győzelmét hozó – választások óta a világ legnagyobb demokráciájában a hindu vallást a nemzet összefogására használja fel a politika más valósággal szemben.

FRICSKA

Egyszer meghal az öreg egyházi, és a temetés után a két fia leül, hogy megbeszélje a vagyon elosztásának kérdését. Sokáig csak kerülgetik a témát, dicsérik az apjukat, majd a nagyobbik a vagonra tereli a szót:

– Tudod, öcsém, apánk mindig istenfélő

ember volt, sokat imádkozott értünk. Biztosan nagyon szeretné, ha bekésséggel osztoznánk a vagonán. Azt javaslom, mindent, ami van, osszunk el testvériesen.

– Testvériesen??? – csattan fel a kisebbik. Azt már nem! Osszuk el tisztességesen: fele-fele!